

Po Havlových Dopisech Olze přicházejí Dopisy od Olgy

1.12.2010 tyden.cz str. 0 Literatura

ČTK Knihovna Václava Havla

Po Dopisech Olze, které posílal disident a budoucí prezident **Václav Havel** své manželce Olze z komunistického vězení, se dostávají do rukou odpovědi na jeho filozofující dopisy.

Po proslulých Dopisech Olze, které posílal disident a budoucí prezident **Václav Havel** své manželce Olze z komunistického vězení, se dostávají do rukou čtenářů Dopisy od Olgy, tedy odpovědi na jeho filozofující dopisy. Jejich hlavním autorem je Václavův bratr Ivan. Publikaci představila veřejnosti **Knihovna Václava Havla**.

A proč Dopisy od Olgy, když je Olga nepsala? To je podle Ivana **Havla** třeba chápat tak, že jde o dopisy z okolí Olgy. A jejich čtenářem nebyl jenom **Václav Havel**. "Psal jsem to pro dva lidi, jeden byl bachař ve věznicí a jeden můj bratr," řekl žertem jejich autor. I Dopisy Olze četli lidé z jejího okolí.

Ivan je sice hlavním, ne však jediným autorem dopisů. Do korespondence s bratrem přes překážky vězeňské cenzury zapojil i další autory a disidenty, především filosofa Zdeňka Neubauera, hlavního komentátora Havlových úvah o etice a zodpovědnosti. Vědomě či nevědomě se do odpovědí na Dopisy Olze zapojili intelektuální přátelé bratrů Havlových Radim Palouš, Petr Hájek, Anna Šabatová, Jiří Dienstbier či Vladimír Holan. Ivan **Havel** žertem poznamenal, že od nich opisoval.

Dobová zpráva

Ivan psal dopisy bratru Václavovi se snahou ho povzbudit a informovat o "světě za zdí" a také ho přimět k tvůrčí aktivitě, aby ve vězení, jak píše, "duševně nezakrněl". Jeho dopisy jsou proto také dobovou zprávou o českém disentu, o životě intelektuálních přátel, o kulturním životě. Ivan do nich zahrnul nejen poznámky filozofa Neubauera, ale i praktické rady, jak se má vězeň vypořádat s nemocí loktů, které přidala Šabatová od své maminky.

Olga Václavovi do vězení samozřejmě také psala, ale její dopisy se ztratily. Ivan **Havel** řekl, že ty dopisy, které psal on, se dochovaly všechny jenom proto, že si dělal kopie. Olga prý psala málo, stručně a jen o praktických věcech. Manžel jí proto peskoval, aby psala více a "literárněji".

Olga psala ledabyly

"Neskrývám, že mé poněkud protivné pedantičnosti trochu vadí jejich někdy poněkud znejasňující telegrafičnost, jejich malá systematickosti a kompoziční logika a značná ledabylost syntaktická, gramatická i grafická," vyjádřil se o nich **Havel**. Sám své dopisy z vězení stylizoval s vědomím, že budou zveřejněny.

Havel řekl, že mu byla Olga oporou, přestože nerada psala. Havlův přítel a spoluvězeň, nynější pražský arcibiskup Dominik Duka, dodal, že se jí příliš nediví, protože se těžko píše, když člověk ví, že dopis budou číst také bachaři. Duka se sice na Knize Dopisy od Olgy nepodílel a ani nemohl. Přispěl k ní ale vzpomínkami na dobu strávenou s **Havlem** ve vězení a na společné náboženské meditace.

URL| http://www.tyden.cz/rubriky/kultura/literatura/po-havlovych-dopisech-olze-prichazeji-dopisy-od-olgy_187513.html